

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: BA-6S/1/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1019200002
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jeannette Hajdinová
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2025:1019200002.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jeannette Hajdinovej a členov senátu JUDr. Jozefa Timeka a JUDr. Zuzany Širokej, v právnej veci žalobcu: OZ Dzeke, so sídlom Hámorská 2713/34, 069 01 Snina, IČO: 37 947 010, právne zastúpený JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou, SAK č. 0456, so sídlom Štúrova 20, 040 01 Košice, proti žalovanému: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, so sídlom Nám. Ľ. Štúra č. 1, 812 35 Bratislava, za účasti ďalších účastníkov: 1. Alpine Oil and Gas, s.r.o., so sídlom Hodžovo nám. 7283/1A, 811 06 Bratislava, IČO: 36 702 722, 2. Inštitút vodnej politiky, so sídlom Repná 1, 821 04 Bratislava, IČO: 45 787 751, 3. Lesoochranárske zoskupenie Vlč, občianske združenie, so sídlom Tulčák č. 310, 082 13, IČO: 31 303 862, 4. AROPANE o.z., so sídlom Oľka 132, 067 04, IČO: 50 253 085, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 9521/2018-9.2 (rozkl.) zo dňa 29. októbra 2018, takto

rozhodol:

- I. Správny súd v Bratislave žalobu **z a m i e t a** .
- II. Žalovanému právo na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .
- III. Ďalším účastníkom právo na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

I. Priebeh administratívneho konania

1. Dňa 30.04.2018 začalo na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky, odbor štátnej geologickej správy (ďalej aj len ministerstvo), správne konane vo veci zmeny (zmenšenia) prieskumného územia Svidník – ropa a horľavý zemný plyn (ďalej len „PÚ-Svidník“). Prvostupňový orgán rozhodnutím č. 6109/2018-5.3, č.z.: 31581/2018 zo dňa 8.júna 2018 (prvostupňové rozhodnutie) v zmysle ust. § 22, § 23 a § 36 ods. 1 písm. h) zákona č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len geologický zákon) zmenil – zmenšil rozlohu PÚ Svidník určeného rozhodnutím žalovaného č. 7677/2006-6.2 zo dňa 18. júla 2006, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 01.08.2006 v znení rozhodnutia ministerstva o súhlase s prevodom prieskumného územia č. 4726/2007-9.3 zo dňa 14.03.2007, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 05.04.2007, rozhodnutia ministerstva o súhlase na zmluvný prevod časti prieskumného podielu č. 5239/08/7677/06-9.3-1 zo dňa 11.11.2008, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24.11.2008, rozhodnutia ministerstva o súhlase na zmluvný prevod časti prieskumného podielu č. 3220/09/7677/06-9.3-2 zo dňa 13.03.2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 17.03.2009, rozhodnutia ministerstva o súhlase na zmluvný prevod prieskumného podielu evidenčné č. 9949/2010, spisové číslo: 998/2010-9.3 zo dňa 22.02.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 03.03.2010, rozhodnutia Ministerstva pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky o predĺžení lehoty prieskumného územia evidenčné č. 44505/2010, spisové č. 998/2010-9.3 zo dňa 26.07.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť

dňa 27.07.2010, rozhodnutia ministerstva o zmene č. 1 (zmena údajov povereného zástupcu) evidenčné č. 36253/2012, spisové č. 454/2012-9.3 zo dňa 11.07.2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24.07.2012, rozhodnutia ministerstva o zmene č. 2 (zmena údajov) evidenčné č. 55688/2012, spisové č. 8245/2012-7.3 zo dňa 06.11.2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23.11.2012, rozhodnutia ministerstva o zmene č. 3 (zmenšenie plochy prieskumného územia) evidenčné č. 32304/2013, spisové č. 5338/2013-7.3 zo dňa 17.06.2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 20.06.2013, rozhodnutia ministerstva o zmene číslo záznamu 29399/2014, spisové č. 5670/2014 zo dňa 16.06.2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 22.07.2014, rozhodnutia ministerstva o predĺžení doby platnosti prieskumného územia záznamové č. 33590/2014 zo dňa 10.07.2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24.07.2014 a rozhodnutia ministerstva o zmene (zmenšení) a o predĺžení doby platnosti prieskumného územia záznamové č. 33507/2016, spisové č. 5021/2016-7.3 zo dňa 14.06.2016, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 06.07.2016 pre držiteľov prieskumného územia, spoločnosti Alpine Oil and Gas, s.r.o., Karadžičova 16, 821 08 Bratislava, IČO: 36 702 722, prieskumný podiel: 50 % (ďalej len „poverený zástupca“), Societatea Nationala de Gaze Naturale „ROMGAZ“ S.A., organizačná zložka Bratislava, Karadžičova 16, 821 08 Bratislava, IČO: 44 465 734, prieskumný podiel: 25 % a JKX Ondava B.V., organizačná zložka, A. B. X, A. - C. D., XXX XX A., IČO: XX XXX XXX, prieskumný podiel: 25 %, (ďalej len „držiteľ prieskumného územia“) na vykonávanie ložiskového geologického prieskumu vyhradených nerastov: ropa a horľavý zemný plyn v etape vyhľadávacieho ložiskového geologického prieskumu. V odôvodnení prvostupňový orgán uviedol, že navrhovateľ - držiteľ prieskumného územia splnil všetky zákonom predpokladané podmienky pre zmenu prieskumného územia, a preto návrhu na zmenšenie územia vyhovel.

2. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca, ako aj ďalší účastníci konania (2., 3., 4.) rozklad. Žalobca v rozklade poukázal na to, že režim dĺžky doby, na ktorú je prieskumné územie pre ropu a zemný plyn určené, je upravené osobitne, predovšetkým v tom, že nie je obmedzená dĺžka doby, na ktorú sa prieskumné územie určuje 4 rokmi a takéto prieskumné územie môže byť určené aj na dlhší čas. Vzhľadom na to, že PÚ-Svidník bolo určené za účinnosti zákona č. 313/1999 Z.z. o geologických prácach a o štátnej geologickej správe (geologický zákon) (ďalej len zákon č. 313/1999 Z.z.), vzťahovala sa naň maximálna dĺžka doby určenia tohto prieskumného územia 4 roky. Podľa tohto režimu sa uvedená lehota mohla predĺžiť o ďalšie 4 roky a opätovne najviac o ďalšie 2 roky. Ako však vyplýva z ust. § 43 od účinnosti geologického zákona sa toto prieskumné územie považuje za prieskumné územie určené podľa geologického zákona a takéto prieskumné územie pre ložiskový vyhľadávací prieskum pre ropu a zemný plyn možno predĺžiť len raz, a to na dobu nevyhnutne potrebnú na dokončenie geologických prác. K takémuto predĺženiu však došlo už rozhodnutím ministerstva sp. zn.: 44505/10 z 26.07.2010, ktorým bola predĺžená lehota prieskumného územia o ďalšie 4 roky, a to do 01.08.2014. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ v minulosti rozhodnutím ministerstva z 10.07.2014, sp. zn.: 5670/2014 došlo k predĺženiu platnosti prieskumného územia, už takéto rozhodnutie bolo vydané v rozpore s ust. § 24 ods. 8 geologického zákona. Rozhodnutím ministerstva zo dňa 14.06.2016 došlo k opätovnému predĺženiu doby platnosti prieskumného územia opätovne v rozpore s ust. § 24 geologického zákona, keďže v prípade prieskumného územia pre ložiskový vyhľadávací prieskum pre ropu a horľavý zemný plyn zákon pripúšťa iba jedno predĺženie, ktoré vymedzuje nevyhnutnosťou dokončenia prác. Podľa názoru žalobcu platnosť prieskumného územia skončila 01.08.2014 a každé ďalšie rozhodnutie ministerstva o predĺžení doby platnosti prieskumného územia je ničotným (nulitným) rozhodnutím, keďže geologický zákon nepozná inštitút predĺženia lehoty ani žiadnej inej zmeny rozhodnutia o určení prieskumného územia, ktorého platnosť skončila. Keďže v súčasnosti neexistuje platné prieskumné rozhodnutie, nie je možné takéto neexistujúce prieskumné územie ani nijakým spôsobom meniť.

3. O rozklade žalobcu a rozkladoch ďalších účastníkov konania rozhodol minister životného prostredia rozhodnutím č. 9521/2018-9.2 (32/2018-rozkl.) zo dňa 29.10.2018 (ďalej len napadnuté rozhodnutie) tak, že rozklady žalobcu a ďalších účastníkov konania zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia poukázal na to, že režim prieskumných území na vykonávanie ložiskového geologického prieskumu na ropu, horľavý zemný plyn a prírodných horninových štruktúr a podzemných priestorov na účely trvalého ukladania oxidu uhličitého do geologického prostredia je čiastočne odlišný od režimu ostatných prieskumných území, pričom uvedená skutočnosť vyplynula najmä zo Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/31/ES o geologickom ukladaní oxidu uhličitého a o zmene a doplnení smernice Rady 85/337/EHS, smerníc Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES, 2008/1/ES a nariadenia (ES) č. 1013/2006 a Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 94/22/ES o podmienkach udeľovania a používania povolení na

vyhľadávanie, prieskum a ťažbu uhľovodíkov (ďalej len smernica 94/22/ES). Príslušné ustanovenia geologického zákona preto treba vykladať predovšetkým v kontexte komunitárnych cieľov a regulácií vyplývajúcich z týchto smerníc. Účelom zavedenia legislatívnych odchýlok, tak ako ich zákonodarca upravil v ust. § 24 ods. 8 geologického zákona, bola úprava odlišnej pozície držiteľov prieskumných území na ropu, horľavý zemný plyn a prírodných horninových štruktúr a podzemných priestorov na účely trvalého ukladania oxidu uhličitého do geologického prostredia a veľkosti prieskumných území s ohľadom na technologickú a finančnú náročnosť vykonávania takéhoto prieskumu v porovnaní s ložiskovým geologickým prieskumom na iné vyhradené nerasty.

4. Ropa a horľavý zemný plyn sú taktiež považované v rámci Európskej únie za vysoko strategické suroviny, z čoho vyplýva potreba riadneho a dostatočného prieskumu ložísk týchto surovín v rámci členských štátov Európskej únie. Z obsahu smernice 94/22/ES nevyplýva, či a ako často majú byť prieskumné územia predĺžované, či môžu byť zmenené a pod., uvedené skutočnosti sú predmetom právnej úpravy vnútroštátneho práva podľa vôle každého členského štátu. Z čl. 4 písm. b) smernice 94/22/ES taktiež nevyplýva, koľkokrát a akým spôsobom má byť predĺžované prieskumné územie na ropu a horľavý zemný plyn z hľadiska realizácie geologického prieskumu, ale že túto dobu je možné predĺžiť, pokiaľ nepostačuje na dokončenie dotknutej činnosti a ak sa činnosť vykonávala v súlade s povolením. Znenie ust. § 22 ods. 1 geologického zákona nie je v rozpore so znením čl. 4 písm. b) smernice 94/22/ES.

5. Ani zo samotného gramatického znenia príslušných zákonných ustanovení, t. j. z ust. § 24 ods. 8 geologického zákona, nevyplýva, že držiteľ prieskumného územia je oprávnený požiadať len o jedno predĺženie doby platnosti prieskumného územia na ropu a horľavý zemný plyn. Je potrebné taktiež upozorniť na skutočnosť, že prieskumné územie Svidník – ropa a horľavý zemný plyn bolo určené v roku 2006 za platnosti a účinnosti zákona č. 313/1999 Z.z., ktorý problematiku určovania prieskumných území na ropu a horľavý zemný plyn osobitne neupravoval. Ak by držiteľ prieskumného územia podal v súčasnosti nový návrh na určenie prieskumného územia na ropu a horľavý zemný plyn, je oprávnený si určiť akúkoľvek dobu (napr. 20 rokov) v súlade s dikciou ust. § 24 ods. 8 geologického zákona. Pokiaľ teda ministerstvo rozhodovalo tak, že určilo držiteľovi prieskumného územia na celkovú dobu 15 rokov, ako na dobu nevyhnutnú na realizáciu prieskumných prác, nie je zrejmé, v čom mám spočívať nezákonnosť postupu ministerstva v danej veci.

6. Tým, že ministerstvo postupovalo v danej veci obdobne ako v prípadoch „bežných“ prieskumných území, neporušilo žiadny všeobecne záväzný právny predpis. Z ust. § 24 ods. 8 geologického zákona vyplýva, že na toto ustanovenie sa nevzťahuje jedine ustanovenie § 22 ods. 2 geologického zákona, tzn. že ostatné ustanovenia, t. j. napr. ust. § 22 a § 23 geologického zákona vo vzťahu k ust. § 24 ods. 8 geologického zákona je možné subsidiárne aplikovať. Zároveň je potrebné uviesť, že z ust. § 43 geologického zákona nevyplýva, ako majú byť v novom právnom režime posudzované prieskumné územia na ropu a horľavý zemný plyn určené podľa staršieho právneho predpisu (zákona č. 313/1999 Z. z.).

II. Žaloba

7. Žalobca v žalobe doručenej Krajskému súdu v Bratislave dňa 02.01.2019 žiadal, aby súd zrušil napadnuté rozhodnutie ako aj prvostupňové rozhodnutia a vec vrátil prvostupňovému orgánu na ďalšie konanie. Svoju aktívnu legitimitáciu na podanie správnej žaloby odvodzuje od toho, že týmto rozhodnutím bol porušený verejný záujem v oblasti životného prostredia. Geologické práce vykonávané v etape vyhľadávacieho ložiskového geologického prieskumu sú nepochybne prácami, s ktorými sú spojené fyzikálne a iné vplyvy na životné prostredie (viď § 4 ods. 1 a ods. 3 písm. a/ vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 51/2008 Z.z. ktorou sa vykonáva geologický zákon). V etape vykonávania vrtných a podzemných prác, zriaďovania pracovísk a prístupových ciest k nim, ide o priame zásahy do tých zložiek životného prostredia, ktorými sú pôda, pôdny kryt, vrátane flóry a fauny, ktorá je súčasťou pôdneho krytu. Tieto činnosti zároveň môžu pôsobiť rušivo na životné prostredie a ekosystém.

8. Žalobca poukázal na to, že podľa Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. 12. 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (ďalej len smernica EIA) čl. 4 ods. 1 posúdeniu podliehajú projekty uvedené v Prílohe I. Z odseku 2 tohto článku smernice EIA vyplýva, že členské štáty majú povinnosť určiť, či projekty uvedené v Prílohe II

smernice EIA budú podliehať posúdeniu v súlade s článkom 5 až 10, pričom členské štáty to určia na základe skúmania každého jednotlivého prípadu, alebo prahov, alebo kritérií ustanovených, alebo na základe uplatňovania oboch týchto princípov. Činnosti uvedené v prílohe II pod položkou 2 písm. d) sú hĺbkové vrty a to najmä geotermálne vrty, vrty pre uskladnenie jadrového odpadu a vrty pre vodné zdroje. Podľa rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 11. 2. 2015 vo veci C-531/13 (body 28 až 30), hĺbkovými vrtmi môžu byť aj skúšobné vrty, pokiaľ ich možno za hĺbkové vrty považovať. Zo znenia označeného ustanovenia smernice totiž nevyplýva, že by taxatívne uvádzalo rôzne druhy vrtov, ale len to, že do jeho pôsobnosti patria všetky hĺbkové vrty s výnimkou vrtov na skúmanie stability pôdy. Medzi kritériami uvedenými v prílohe III., sú okrem iného, kumulácia s inými už existujúcimi, alebo schválenými projektmi, využívanie prírodných zdrojov, najmä krajiny, pôdy vody a biodiverzity, znečistenie a rušivé vplyvy, riziká závažných havárií, alebo prírodných katastrof, súčasné schválené využitie územia, absorpčnú schopnosť prírodného prostredia, alebo napríklad aj očakávaný začiatok trvania, frekvenciu a reverzibilitu vplyvu.

9. Z ustanovení smernice EIA predovšetkým jej čl. 4 ods. 2 vyplýva, že členské štáty nemajú možnosť zvoliť taký postup, že pre projekty uvedené v prílohe II neuvedú ani jedno z kritérií uvedených v tomto ustanovení, teda inak povedané, členské štáty si musia vybrať alebo jedno z kritérií, na základe ktorého určia, či činnosti uvedené v prílohe II budú predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie, alebo môžu určiť, že budú uplatňovať obidve kritériá. Nemôžu však určiť, že činnosti uvedené v prílohe II nebudú podliehať za žiadnych okolností posudzovaniu ich vplyvov na životné prostredie. Za určitých okolností takýto projekt môže mať pravdepodobne významný dopad na životné prostredie. Keďže pravidlo uvedené v čl. 4 ods. 2 smernice EIA je jasné, presné, žalobca sa dovoľáva jeho priamej aplikovateľnosti na predmetnú vec a tvrdí, že nestanovenie kritérií, na základe ktorých sa hĺbkové vrty majú posudzovať, so zreteľom na ich dopad na životné prostredie, v slovenskom právnom poriadku, neznamená, že tieto dopady sa pri takejto činnosti nemajú posudzovať, ale naopak, z dôvodu predbežnej opatrnosti sa musí vyhodnotiť vplyv takejto činnosti na životné prostredie v každom prípade.

10. Ako vyplýva z pripojených stanov žalobcu, tento je združením, ktorého cieľom je ochrana životného prostredia. Žalobca je teda nepochybne organizáciou podporujúcou ochranu životného prostredia a z tohto dôvodu je podľa čl. 2 ods. 2 Aarhuského dohovoru zainteresovanou verejnosťou, teda verejnosťou, ktorá je alebo by mohla byť ovplyvnená rozhodovacím procesom, týkajúcim sa životného prostredia, alebo sa o tento proces zaujímajúcou.

11. Z ustanovení zákona o životnom prostredí, geologického zákona a zákona o ochrane prírody a krajiny nepochybne vyplýva, že určenie prieskumného územia zahŕňa oprávnenie pre držiteľa prieskumného územia vykonávať geologické práce. V konkrétnom konaní ide o geologické práce – ložiskový geologický prieskum vyhradených nerastov v etape vyhľadávacieho ložiskového geologického prieskumu. Geologickými prácami podľa citovaného ustanovenia § 2 ods. 4 geologického zákona sú geofyzikálne a geochemické práce, ako aj okrem iného vrtné práce, podzemné práce a zemné práce, výstavba a prevádzkovanie dočasných merných objektov, zriaďovanie zatlačacích a pozorovacích staníc, skúšobných zariadení, dočasných pracovísk a prístupových ciest k nim. Je nepochybne otázkou zásadnou pre vplyv na životné prostredie, či držiteľ prieskumného územia je oprávnený vykonávať v rámci prieskumného územia ložiskový geologický prieskum alebo nie, keďže lehota platnosti prieskumného územia uplynula.

12. Napadnutým rozhodnutím môže byť dotknutý verejný záujem v oblasti životného prostredia a žalobca je nesporne organizáciou, ktorá sa zaujíma o rozhodovacie procesy, týkajúce sa životného prostredia. Žalobca teda má právo na účasť v predmetnom konaní. Podľa konštantnej judikatúry zainteresovanej verejnosti patrí právo byť účastníkom konania aj v tých určených konaniach, týkajúcich sa životného prostredia, v ktorých takáto výslovná normatívna úprava absentuje (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sžp/21/2012 z 27. júna 2013). Žalobca je teda v súlade s ust. § 178 ods. 3 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len SSP) legitimovaný na podanie správnej žaloby, keďže napadnutým rozhodnutím žalovaného bol porušený verejný záujem v oblasti životného prostredia.

13. Žalobca súhlasí s tým, že prislúcha členským štátom stanoviť dobu platnosti prieskumného územia aj spôsob a podmienky, za ktorých možno túto dobu predĺžiť. Z čl. 4 písm. a) a písm. b) smernice č. 94/22/ES však vyplýva, že členské štáty prijmu potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby platnosť

povolenia nebola dlhšia ako čas potrebný na vykonanie činností, na ktoré sa udeľuje, a ďalej z neho vyplýva, že príslušné orgány môžu platnosť povolenia predĺžiť, ak nepostačuje na dokončenia dotknutej činnosti a ak sa činnosť vykonávala v súlade s povolením.

14. V žiadnom prípade však neznamená toto ustanovenie, tak ako z neho vyvodzuje žalovaný, že by toto ustanovenie komunitárneho práva dávalo žalovanému možnosť nerešpektovať právne predpisy, ktoré sú tými opatreniami, prostredníctvom ktorých členské štáty majú zabezpečiť tak potrebnú platnosť povolenia, ako aj jej predĺženie. Na okraj je potrebné poznamenať, že aj smernica 94/22/ES používa výraz „predĺžiť“, teda dokonavý vid, a nie slovo predlžovať, teda nedokonavý vid predmetného slovesa, z ktorého by vyplývala možnosť, že by k takejto činnosti mohlo dochádzať kontinuálne a nie jednorazovo. Rovnako v smernici 94/22/ES absentuje pri slove „predĺžiť“ akýkoľvek výraz, ktorý by umožnil záver o tom, že takto môže členský štát postupovať opakovane. Práve naopak, skutočnosť, že už platnosť prieskumného územia pri jeho určení (podľa smernice 94/22/ES „povolenie“), nie je obmedzená tak, ako je to vo všeobecnosti pri prieskumných územiach (§ 22 ods. 1 geologického zákona), umožňuje držiteľovi žiadať o určenie prieskumného územia s takou dobou platnosti, ktorá umožní, aby takéto rozhodnutie splnilo svoj účel.

15. Je však potrebné zdôrazniť, že čl. 4 písm. b) smernice 94/22/ES výslovne uvádza, že platnosť povolenia nemá byť dlhšia, ako čas potrebný na vykonanie činností, na ktoré sa udeľuje. Je teda zrejmé, že takéto rozhodnutie nemá poskytnúť držiteľovi neobmedzene dlhú dobu platnosti prieskumného územia, ale má ho viesť k efektívnemu realizovaniu činnosti, ktorá je účelom určenia prieskumného územia. Keďže pri realizácii potrebných činností sa môžu vyskytnúť nepredpokladané prírodné a iné komplikácie, umožňuje smernica 94/22/ES, aby štáty predĺžili dobu platnosti povolenia na dokončenie dotknutej činnosti. Žalobca poukázal na to, že smernica 94/22/ES neposkytuje blanco licenciu členským štátom na predlžovanie platnosti povolení neobmedzene, ale umožňuje predĺžiť platnosť povolenia na dobu potrebnú na dokončenie dotknutej činnosti.

16. Žalobca nepovažuje za správny názor žalovaného, že ak v ust. § 24 ods. 8 geologického zákona je uvedené, že sa na určenie prieskumného územia nevzťahuje výhradne ust. § 22 ods. 2 geologického zákona, znamená to, že režim predlžovania, a to aj opakovaného, doby platnosti prieskumného územia uvedený v ust. § 22 ods. 1 geologického zákona sa vzťahuje aj na vykonávanie ložiskového geologického prieskumu podľa ust. § 24 geologického zákona. Predovšetkým pokiaľ ide o argumentáciu žalovaného o tom, že ropa a horľavý zemný plyn sú strategickými surovinami, nie je možné takouto argumentáciou dať relevantnú odpoveď na žalobcom namietanú skutočnosť, že doba platnosti predmetného prieskumného územia uplynula v roku 2014, a preto napadnutým rozhodnutím nemožno rozhodnúť o akýchkoľvek zmenách už neexistujúceho prieskumného územia.

17. Význam ropy a horľavého zemného plynu našiel svoje vyjadrenie práve v osobitných ustanoveniach geologického zákona, okrem iného aj v tom, že tento neobmedzuje ani dobu platnosti prieskumného územia pri jeho určení, ani dobu jeho predĺženia žiadnymi konkrétnymi časovými údajmi a jediným parametrom, od ktorého závisí doba platnosti prieskumného územia je jej potrebnosť na vykonanie geologických prác a skutočnosť, že takúto lehotu navrhuje objednávateľ. Ani predĺženie prieskumného územia nie je obmedzené ničím iným ako návrhom držiteľa prieskumného územia a časom nevyhnutne potrebným na dokončenie geologických prác. Je teda predovšetkým na objednávateľovi a neskôr na držiteľovi prieskumného územia, aby s potrebnou starostlivosťou posúdil dobu platnosti prieskumného územia, ktorú navrhuje a dobu jej predĺženia. Takáto úprava, zásadne rozdielna od striktnosti lehôt uvedených v ust. § 22 ods. 1 geologického zákona na jednej strane zohľadňuje špecifiká prieskumu vzťahujúceho sa k rope a horľavému zemnému plynu, na druhej strane zabezpečuje, aby držiteľia prieskumného územia vykonávali svoju činnosť efektívne so zreteľom na účel geologického prieskumu a so zreteľom na ochranu iných záujmov, záujmy životného prostredia nevynímajúc.

18. Ak žalovaný tvrdí, že táto osobitná úprava uvedená v ust. § 24 ods. 8 geologického zákona môže byť dopĺňaná úpravou uvedenou v ust. § 22 ods. 1 geologického zákona, celkom zjavne ignoruje skutočnosť, že v označených dvoch zákonných ustanoveniach je výslovne zakotvený konkrétny právny režim pre určenie, zmenu, prevod a zrušenie prieskumného územia a pre prieskumné územie pre ropu a horľavý zemný plyn. Vychádzajúc z názoru žalovaného, by príslušný orgán v skutočnosti pri prvom predĺžení doby platnosti prieskumného územia nesmel predĺžiť dobu platnosti na iný čas ako na 4 roky. Takýto záver však výslovne odporuje ust. § 24 ods. 8 geologického zákona, ktorý hovorí o tom, že predĺžiť

možno platnosť prieskumného územia na dobu nevyhnutne potrebnú na dokončenie geologických prác. Navyše, pri taxatívne vymenovanom spôsobe predlžovania platnosti prieskumného územia uvedenom v ust. § 22 ods. 1 geologického zákona, by druhé predĺženie mohlo byť žiadané a udelené len na dobu 2 rokov bez ohľadu na to, či je táto doba nevyhnutná, alebo naopak nepostačujúca.

19. Z histórie predlžovania doby platnosti prieskumného územia je zrejmé, že držitelia prieskumného územia sa vo svojich žiadostiach o predĺženie doby platnosti prieskumného územia neriadili úpravou uvedenou v ust. § 24 ods. 8 geologického zákona, ale ust. § 22 ods. 1 geologického zákona. Nesprávny postup a nedostatočná znalosť platnej právnej úpravy na strane držiteľov prieskumného územia však nemôže byť dôvodom na postup žalovaného, ktorým sa snaží držiteľom prieskumného územia pomôcť neznášať dôsledky ich vlastného postupu v minulosti, kedy nežiadali o predĺženie doby platnosti prieskumného územia v súlade s platnou právnou úpravou, ak pravda doba 4 rokov a následne 2 rokov, o ktorú bolo prieskumné územie predĺžené, nebola tou dobou, ktorá v čase podania žiadosti bola podľa držiteľov nevyhnutná na dokončenie prieskumu. Úplne irelevantne vyznieva argumentácia žalovaného o tom, že držitelia prieskumného územia mohli už v roku 2014 žiadať o predĺženie prieskumného územia na dlhšie ako 4 roky a rovnako absurdne vyznieva argumentácia o tom, čo by bolo ak by držiteľ podal v súčasnosti nový návrh na určenie prieskumného územia. Predmetom konania bola zmena konkrétneho prieskumného územia, ktorého skutkové a právne okolnosti sú konkrétne a z týchto konkrétnych skutkových a právnych okolností bol žalovaný povinný rozhodnúť.

III. Vyjadrenie žalovaného

20. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe zhrnul prehľad vydaných rozhodnutí týkajúcich sa PÚ – Svidník. V prvom rade žalovaný nesúhlasí s námietkou žalobcu, že vo veci zmeny – zmenšenia preskúmaného územia ide o procesy ovplyvňujúce kvalitu životného prostredia zasahujúce do práva na priaznivé životné prostredie. To, že žalobca argumentuje, že hĺbkové vrty spadajú do pôsobnosti Smernice EIA a poukazuje na rozsudok Súdného dvora Európskej únie C-531/13, považuje za zavádzajúce a uvádza, že takáto námietka nebola uplatnená v priebehu správneho konania, dokonca nebola uplatnená žalobcom ani v rozklade. Z tohto dôvodu žiada správny súd, aby na takúto námietku neprihliadal. Napriek tomu k uvedenej námietke žalovaný uviedol, že prieskumným územím sa len stanovujú hranice, účelom ktorých je vylúčenie území, prípadne následne určených dobývacích priestorov. Určením prieskumného územia nie sú dotknuté ustanovenia osobitných predpisov, ktoré držiteľ prieskumného územia musí doručovať [napr. § 28 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o posudzovaní vplyvov) alebo § 16a zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov], čo je ďalší dôvod, pre ktorý nemožno rozhodnutie určenia prieskumného územia považovať za povolenie, na základe ktorého možno realizovať geologické práce vrátane vrtných prác. Určovanie prieskumných území nie je povoľovacím konaním, ktorému by mal predchádzať postup podľa zákona o posudzovaní vplyvov v znení jeho prílohy č. 8.

21. Cieľ smernice EIA je naplnený aj súčasnou právnou úpravou a oprávnenie, ktoré umožňuje realizovať vrty (ak dosahujú prahovú hodnotu 600 m podľa prílohy č. 8 zákona o posudzovaní vplyvov je práve výstup (rozhodnutie) z konania podľa zákona o posudzovaní vplyvov. Žalovaný ďalej uviedol, že v určenom PÚ- Svidník sa predpokladalo uskutočnenie jedného geologického vrtu "SMILNO – Pracovisko prieskumného vrtu AOG –Smilno .1" v k.ú. C. (predmetný vrt nebol predmetom projektu geologickej úlohy zo dňa 20.02.2006). Zámer realizácie vrtu bol predložený Okresnému úradu Bardejov, odbor starostlivosti o životné prostredie, za účelom posúdenia podľa zákona o posudzovaní vplyvov. Výsledkom tohto konania bolo rozhodnutie Okresného úradu Bardejov, odboru starostlivosti o životné prostredie č. OÚ-BJ-OSZP/2017/006885-0065 – Cej z 02.08.2017, že navrhovaná činnosť sa bude posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov. Žalobca ako dotknutá verejnosť mal možnosť si aktívne uplatňovať svoje práva týkajúce sa ochrany životného prostredia v rámci uvedeného konania.

22. Rozhodnutie o určení územia nemožno považovať za povolenie a realizácia vrtov, ktorých hĺbka dosiahne 600 m, je možná až na základe oprávnenia, ktorým je v tomto prípade rozhodnutie vydané v súlade so zákonom o posudzovaní vplyvov. Žalovaný považuje preto námietky žalobcu, že zmenou – zmenšením prieskumného územia dôjde k realizácií vrtných prác, ktoré sú spôsobilé zasiahnuť

do ochrany životného prostredia za nedôvodné. Žalovaný za jediného účastníka konania o zmene – zmenšení prieskumného územia považuje iba držiteľa prieskumného územia.

23. K námietke žalobcu, že žalovaný postupoval nesprávne pri predĺžení doby platnosti PÚ – Svidník, žalovaný uviedol, že režim prieskumných území na vykonávanie ložiskového geologického prieskumu na ropu, horľavý zemný plyn a prírodných horninových štruktúr a podzemných priestorov na účely trvalého ukladania oxidu uhličitého do geologického prostredia je čiastočne odlišný od režimu ostatných prieskumných území, pričom táto skutočnosť vyplýva predovšetkým zo Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/31/ES o geologickom ukladaní oxidu uhličitého a o zmene a doplnení Smernice Rady č. 85/337/EHS, smerníc Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2008/1/ES a Nariadenia (ES) č. 1013/2006 a smernice 94/22/ES. Príslušné ustanovenia zákona je potrebné vykladať v kontexte komunitárnych cieľov vyplývajúcich z týchto smerníc. Účelom zavedenia legislatívnej odchýlky v ust. § 24 ods. 8 geologického zákona, bola úprava odlišnej pozície držiteľov prieskumných území na ropu, horľavý zemný plyn a prírodných horninových štruktúr a podzemných priestorov na účely trvalého ukladania oxidu uhličitého do geologického prostredia a veľkosti prieskumných území s ohľadom na technologickú a finančnú náročnosť vykonávania takéhoto prieskumu v porovnaní s ložiskovým geologickým prieskumom na iné vyhradené nerasty.

24. Z obsahu smernice 94/22/ES nevyplýva, či a ako často majú byť prieskumné územia predlžované, či môžu byť zmenené a pod. Uvedené skutočnosti sú predmetom právnej úpravy vnútroštátneho práva podľa vôle každého členského štátu. Z čl. 4 písm. b) smernice 94/22/ES taktiež nevyplýva koľkokrát a akým spôsobom má byť predlžované prieskumné územie na ropu a horľavý zemný plyn z hľadiska realizácie geologického prieskumu, ale že túto dobu je možné predĺžiť, pokiaľ nepostačuje na dokončenie dotknutej činnosti a ak sa činnosť vykonávala v súlade s povolením. Znenie ust. § 22 ods. 1 geologického zákona nie je v rozpore so znením čl. 4 písm. b) smernice 94/22/ES. Neobstojí výklad žalobcu, ktorý poukazuje na to, že smernica používa slovo predĺžiť a nie predlžovať, z čoho vyvodzuje, že predĺženie platností prieskumného územia je možné iba raz, pričom opomína skutočnosť, že slovenská verzia znenia smernice je len prekladom z iných jazykových verzií, ale predovšetkým pri výklade je potrebné vychádzať z účelu a zmyslu konkrétneho ustanovenia aj smernice ako celku. Ani zo samotného gramatického znenia ust. § 24 ods. 8 geologického zákona nemožno vyvodiť, že držiteľ prieskumného územia na ropu a zemný plyn je oprávnený o predĺženie požiadať iba raz.

25. Žalovaný zároveň poukazuje, že v čase určenia PÚ – Svidník neexistovala ešte osobitná úprava pre prieskumné územia na ropu a horľavý zemný plyn. Ak by držiteľ v súčasnosti podal nový návrh na určenie prieskumného územia na ropu a horľavý zemný plyn, je oprávnený si určiť akúkoľvek lehotu (aj 20 rokov). Pokiaľ teda ministerstvo určilo držiteľovi prieskumného územia celkovo 15 rokov ako dobu nevyhnutnú na realizáciu prieskumných prác, nie je zrejmé, v čom má spočívať nezákonnosť postupu ministerstva v danej veci. Držiteľ v čase podania návrhu na určenie prieskumného územia nemal inú možnosť, ako požiadať určenie prieskumného územia na 4 roky s vedomím, že táto doba nebude postačovať.

26. Žalovaný poukázal aj na to, že námietka uvedená v rozklade o nemožnosti opakovaného predĺženia (tzv. druhého a ďalšieho) prieskumných území na ropu a horľavý zemný plyn bola predmetom podnetu na podanie protestu prokurátora z 03.08.2016 zo strany ďalšieho účastníka konania č. 3, pričom Generálna prokuratúra Slovenskej republiky listom z 15.11.2016 oznámila ministerstvu, že nezistila zákonné podmienky pre vykonanie opatrení voči namietaným rozhodnutiam a príslušný prokurátor podnet odložil.

27. Záverom žalovaný upozornil na to, že žalobca v rozklade neuviedol žiadne tvrdenia, ktorými by namietal ohrozenie, resp. porušenie záujmu na ochrane životného prostredia. Správna žaloba tak vyznieva ako zdanlivý záujem na ochrane životného prostredia, keď z jej obsahu vyznieva snaha žalobcu o to, aby predmetné prieskumné územie vôbec nebolo určené. Žalovaný spochybňuje aktívnu legitimáciu žalobcu založenú v zmysle ust. § 178 ods. 3 SSP, nakoľko počas prebiehajúceho správneho konania (zmene – zmenšení PÚ-Svidník) žalobca ani v jednom svojom podaní nerozoberá vplyv na životné prostredie, prípadne ohrozenie životného prostredia, pričom sa zameriava iba na tvrdenú nesprávnosť postupu ministerstva. Dôvodiac, že platnosť prieskumného územia skončila 01.08.2014.

28. Pokiaľ žalobca sleduje zrušenie napadnutého rozhodnutia o zmenšení prieskumného územia, potom by v prípade úspechu bolo výsledkom zrušenie napadnutého rozhodnutia, čiže zachovanie stavu pred zmenšením prieskumného územia až do vydania nového rozhodnutia.

29. Žalobca sa k vyjadreniu žalovaného ďalej nevyjadril. Ďalší účastníci sa v konaní nevyjadrili vôbec.

IV. Relevantná právna úprava

30. Podľa § 22 ods. 1 geologického zákona prieskumné územie určí ministerstvo najviac na štyri roky; na návrh fyzickej osoby-podnikateľa alebo právnickej osoby, ktorá je objednávateľom (ďalej len „držiteľ prieskumného územia“), sa môže táto lehota predĺžiť o ďalšie štyri roky, opätovne o ďalšie dva roky, a ak určená lehota nepostačuje na dokončenie dotknutej činnosti, môže byť na návrh držiteľa prieskumného územia predĺžená o lehotu, ktorá je nevyhnutne potrebná na dokončenie geologických prác. O predĺžení je potrebné požiadať najmenej tri mesiace pred uplynutím lehoty.

31. Podľa § 22 ods. 2 geologického zákona rozloha prieskumného územia môže byť najviac 250 km². Prieskumné územie na ložiskový geologický prieskum vyhradených nerastov môže zahŕňať iba jedno výhradné ložisko s určeným chráneným ložiskovým územím na ten istý druh nerastu. Prieskumné územie na ložiskový geologický prieskum vyhradených nerastov nemôže zahŕňať výhradné ložisko s určeným dobývacím priestorom; uvedená podmienka sa považuje za splnenú, ak strany hranice dobývacieho priestoru v mieste prístupu do určeného dobývacieho priestoru ostanú prieskumným územím nedotknuté. Prieskumné územie na ložiskový geologický prieskum prírodných horninových štruktúr a podzemných priestorov na účely ukladania, na ložiskový geologický prieskum prírodných horninových štruktúr a podzemných priestorov na účely zriaďovania a prevádzky podzemných zásobníkov plynov a kvapalín nemôže zahŕňať chránené územie na ten istý zásah do zemskej kôry.

32. Podľa § 22 ods. 6 geologického zákona na návrh držiteľa prieskumného územia môže ministerstvo prieskumné územie zrušiť alebo zmeniť; zmenou prieskumného územia je zväčšenie alebo zmenšenie jeho rozlohy.

33. Podľa § 23 ods. 1 geologického zákona konanie o určení prieskumného územia sa začína dňom podania návrhu ministerstvu. Konanie o zmene prieskumného územia alebo o zrušení prieskumného územia sa začína dňom podania návrhu držiteľa prieskumného územia; toto konanie môže v prípade verejného záujmu začať ministerstvo aj z vlastného podnetu alebo v konaní o zmene prieskumného územia alebo o zrušení prieskumného územia na výskyt rádioaktívnych nerastov z podnetu dotknutej obce alebo dotknutého samosprávneho kraja.

34. Podľa § 23 ods. 9 geologického zákona účastníkom konania o určení, zmene alebo zrušení prieskumného územia je ten, kto návrh podal a fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej toto postavenie vyplýva z osobitného predpisu. 26a) Účastníkom konania o určení, zmene alebo zrušení prieskumného územia na výskyt rádioaktívnych nerastov je aj dotknutá obec a dotknutý samosprávny kraj.

35. Poznámka 26a) odkazuje na § 24 až 27 zákona o posudzovaní vplyvov.

36. Podľa § 24 ods. 1 geologického zákona ministerstvo určuje oblasti, v ktorých možno vykonávať ložiskový geologický prieskum na ropu a horľavý zemný plyn a oblasti, v ktorých možno vykonávať ložiskový geologický prieskum prírodných horninových štruktúr a podzemných priestorov na účely trvalého ukladania oxidu uhličitého do geologického prostredia. Určené oblasti zverejňuje ministerstvo na svojom webovom sídle.

37. Podľa § 24 ods. 8 geologického zákona prieskumné územie určí ministerstvo na dobu požadovanú objednávateľom a potrebnú na vykonanie geologických prác a pre územie, ktoré nepresahuje rozlohu odôvodnenú najvhodnejším výkonom geologických prác z technického a ekonomického hľadiska. Ak určená lehota nepostačuje na dokončenie činností, môže byť na návrh držiteľa prieskumného územia predĺžená o dobu, ktorá je nevyhnutne potrebná na dokončenie geologických prác. O predĺžení doby treba požiadať najmenej tri mesiace pred uplynutím lehoty. Na určenie prieskumného územia sa nevzťahuje § 22 ods. 2.

38. Podľa § 41 ods. 1 geologického zákona na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

39. Podľa § 3 písm. a/ zákona o posudzovaní vplyvov na účely tohto zákona vplyv na životné prostredie je akýkoľvek priamy alebo nepriamy vplyv na životné prostredie vrátane vplyvu na zdravie ľudí, flóru, faunu, biodiverzitu, pôdu, klímu, ovzdušie, vodu, krajinu, prírodné lokality, hmotný majetok, kultúrne dedičstvo a vzájomné pôsobenie medzi týmito faktormi.

40. Podľa § 3 písm. s/ zákona o posudzovaní vplyvov na účely tohto zákona dotknutá verejnosť je verejnosť, ktorá je dotknutá alebo pravdepodobne dotknutá konaním týkajúcim sa životného prostredia, alebo má záujem na takomto konaní; platí, že mimovládna organizácia podporujúca ochranu životného prostredia a spĺňajúca požiadavky ustanovené v tomto zákone má záujem na takom konaní.

41. Podľa § 3 písm. s/ zákona o posudzovaní vplyvov mimovládna organizácia podporujúca ochranu životného prostredia je občianske združenie, neinvestičný fond, nezisková organizácia poskytujúca verejnoprospešné služby okrem tej, ktorú založil štát, alebo nadácia^{7a)} založená na účel tvorby alebo ochrany životného prostredia alebo zachovania prírodných hodnôt.

42. Podľa § 178 ods. 3 SSP zainteresovaná verejnosť je oprávnená podať správnu žalobu proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy, ak tvrdí, že tým bol porušený verejný záujem v oblasti životného prostredia.

43. Podľa § 181 ods. 3 SSP zainteresovaná verejnosť musí správnu žalobu podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

44. Podľa § 181 ods. 4 SSP zmeškanie lehoty podľa odsekov 1 až 3 nemožno odpustiť.

V. Verejné vyhlásenie rozsudku

43. Správny súd v Bratislave dáva do pozornosti, že v zmysle § 3 ods. 3 písm. b) zákona č. 151/2022 Z.z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 398/2022 Z.z. (ďalej len zákon č. 151/2022 Z.z.) prešiel výkon súdnictva od 1. júna 2023 z krajských súdov na správne sudy vo všetkých veciach, a to z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Nitre a Krajského súdu v Trnave na Správny súd v Bratislave. Z uvedeného dôvodu je spis Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6S/1/2019 vedený na Správnom súde v Bratislave pod sp. zn. BA-6S/1/2019.

44. Správny súd v Bratislave, ako súd vecne a miestne príslušný podľa § 10 a § SSP v spojení s § 3 ods. 3 písm. b/ zákona č. 151/2022 Z.z., rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania rozsudkom dňa 21.5.2025, keďže žalobca, žalovaný a ani ďalší účastníci o nariadenie pojednávania nežiadali.

45. Správny súd po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu a administratívneho spisu, preskúmal v medziach žalobného návrhu napadnuté rozhodnutie, ako aj postup predchádzajúci jeho vydaniu, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 107 ods. 2 v spojení s § 137 ods. 4 SSP) a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

VI. Právne posúdenie veci

46. Správny súd bol v prvom rade povinný skúmať aktívnu legitímáciu žalobcu v konaní, ktorú žalovaný namietal. V tejto veci správny súd uvádza, že nemá pochybnosti o tom, že žalobca je občianskym združením (mimovládnu organizáciou) založeným na účely ochrany životného prostredia a zachovanie prírodných hodnôt a je dotknutou verejnosťou podľa § 3 písm. s/, písm. t/ zákona o posudzovaní vplyvov, tak ako to vyplýva z jeho stanov v čl. II ods.1: „Cieľom združenia je brániť prírodu a krajinu predovšetkým pohoria Vihorlat a jeho okolia, presadzovať environmentálnu, sociálnu a ekonomickú spravodlivosť, rozvíjať demokraciu a otvorenú občiansku spoločnosť, podporovať vyvážený rozvoj regiónu, posilňovať efektívnu účasť občanov na rozhodovaní o veciach verejného záujmu. Združenie zároveň vzniká priamo za účelom ochrany životného prostredia pri plánovanej výstavbe strediska Biele

Kamene podľa posudzovaní vplyvov na životné prostredie (EIA). Hlavným cieľom združenia v rámci procesu posudzovania uvedeného strediska zimných športov je zabrániť akémukoľvek odlesneniu a výrubu lesa v chránených územiach.“

46. Žalovaný vznášal voči aktívnej vecnej legitimácii žalobcu námietku z dôvodu, že žalobcovi nejde o ochranu životného prostredia, vzhľadom na to, že ani jedna z jeho námietok v správnom konaní nesmeruje k ochrane životného prostredia, ale smeruje iba k procesnému postupu žalovaného.

47. S uvedenou námietkou sa správny súd nemôže stotožniť vzhľadom na to, že aktívna vecná legitimácia je odvodená v tomto prípade od samotného charakteru subjektu - občianskeho združenia založeného za účelom ochrany životného prostredia, ktorý v podanej žalobe tvrdí, že výkon prác, ktoré je možné podľa zákona vykonávať v rámci prieskumného územia, má vplyv na životné prostredie. Z uvedeného dôvodu podľa názoru správneho súdu spĺňa definíciu zainteresovanej verejnosti a v zmysle ust. § 178 ods. 3 SSP je oprávnený podať správnu žalobu. Opodstatnenosť námietok žalobcu je predmetom posudzovania v rámci súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia. Skutočnosť, že žalobca nijako nešpecifikoval konkrétne činnosti držiteľov prieskumného územia, ktoré považuje za problematické v súvislosti s vydaným preskúmaným rozhodnutím má potom vplyv na úspešnosť žalobcu v konaní. Z tohto dôvodu mu však podľa názoru správneho súdu nemožno uprieť aktívnu legitimáciu v konaní.

48. Predmetom prieskumu v danom prípade je rozhodnutie žalovaného, ktorým bolo zmenené – zmenšené PÚ Svidník.

49. Z administratívneho spisu žalovaného je zrejmé, že žalobcove námietky v administratívnom konaní nesmerovali k zmenšeniu prieskumného územia, ale iba k platnosti predĺženia prieskumného územia. Pokiaľ žalobca v podanej žalobe tvrdí, že práce, na ktoré je oprávnený držiteľ prieskumného územia v prieskumnom území zasahujú do životného prostredia, ide iba o jeho všeobecné konštatovanie, pričom nijakým spôsobom toto tvrdenie nekonkretizuje a nedáva do súvisu s napadnutým rozhodnutím.

50. Správny súd v tomto prípade musí prisvedčiť žalovanému, že žalobca v administratívnom konaní, predovšetkým v rozklade podanom voči prvostupňovému rozhodnutiu, nevzniesol žiadnu námietku, ktorá by smerovala voči napadnutému rozhodnutiu o zmenšení prieskumného územia. Žalobca v administratívnom konaní, ktorého výsledkom je napadnuté rozhodnutie, napádal iba opakované predĺženie PÚ – Svidník, ktoré považoval za nezákonné.

51. Žalobcove námietky v konaní o rozklade, ako aj v podanej žalobe teda smerujú voči rozhodnutiu ministerstva č. 33590/2014, 5670/2014-7.3 z 10.07.2014, ktorým ministerstvo predĺžilo lehotu prieskumného územia na vykonávanie geologických prác v etape: vyhľadávací ložiskový geologický prieskum pre skupinu držiteľov: Alpine Oil and Gas Slovakia s.r.o., Karadžičova 45, 811 09 Bratislava, IČO: 36 702 722 (prieskumný podiel 50%), Societatea Nationala de Gaze Naturale „ROMGAZ“ S.A. organizačná zložka Bratislava, Grösslingova 45, 811 09 Bratislava, IČO: 44 465 734 (prieskumný podiel 25%) a JKX Ondava B.V., organizačná zložka, A. B. X, XXX XX A. – C. D., IČO: XX XXX XXX (prieskumný podiel 25%) o ďalšie dva roky, a to do 01.08.2016, a rozhodnutiu ministerstva č. 33507/2016, 5021/2016-7.3 zo dňa 14.06.2016 o zmenšení rozlohy prieskumného územia a predĺžení lehoty prieskumného územia na vykonávanie ložiskového geologického prieskumu vyhradených nerastov: ropa a horľavý zemný plyn v etape: vyhľadávací ložiskový geologický prieskum o 5 rokov, a to do 01.08.2021.

52. Správne súdy opakovane vyslovujú názor, podľa ktorého v konaní o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu, je predmet konania vymedzený samotným napadnutým rozhodnutím. V tomto prípade je predmetom prieskumu rozhodnutie o zmene - zmenšení prieskumného územia. Správny súd v tomto konaní nie je oprávnený skúmať iné právoplatné rozhodnutia žalovaného, ktoré boli vydané skôr.

53. V zmysle zásady vigilanti bus iura scripta sunt, právo je písané pre bdelych, a je na účastníkoch, aby chránil svoje práva, ktoré im právny poriadok priznáva včas. Pokiaľ žalobca svoje práva nevyužil v konaniach pred žalovaným, ktorého výsledkom boli rozhodnutia o predĺžení doby PÚ-Svidník, jeho možnosť revidovať stav uvedený týmito právoplatnými rozhodnutiami zanikla a ani správny súd v konaní o preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného o zmenšení prieskumného územia, na

základe tejto žaloby, nie je oprávnený zaoberať sa posúdením zákonnosti skôr vydaného rozhodnutia o predĺžení doby prieskumného územia, hoci na neho napadnuté rozhodnutie žalovaného nadväzovalo.

54. Správny súd nemôže v konaní preskúmavať rozhodnutie, ktoré nebolo napadnuté žalobou. Zároveň uvedené rozhodnutia o predĺžení doby prieskumného územia č. 33590/2014, 5670/2014-7.3 z 10.07.2014 a č. 33507/2016, 5021/2016-7.3 zo dňa 14.06.2016 nemôžu byť v súčasnosti predmetom prieskumu, keďže v zmysle § 181 ods. 3 SSP, zainteresovaná verejnosť musí správnu žalobu podať v lehote 2 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy, proti ktorému smeruje. Podľa § 181 ods. 4 SSP, zmeškanie lehoty podľa ods. 1 nemožno odpustiť. V rámci prieskumu rozhodnutia napadnutého žalobou nebolo preto možné posúdiť zákonnosť skôr vydaných a právoplatných rozhodnutí žalovaného. Rozhodnutie, ktoré súd preskúmal na základe žaloby, bolo vydané v konaní o zmene – zmenšení prieskumného územia a voči tomuto rozhodnutiu námietky žalobcu nesmerovali.

55. Uvedené podporuje aj skutočnosť, na ktorú poukázal žalovaný, že výsledkom prípadného zrušenia napadnutého rozhodnutia by fakticky bolo navrátenie do stavu pred vydaním napadnutého rozhodnutia – zväčšenie PÚ-Svidník, pričom nie je možné usudzovať, že toto je výsledok, o ktorý žalobcovia v konečnom dôsledku ide.

56. Správny súd s prihliadnutím na vyššie uvedené dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, a preto ju podľa § 190 SSP zamietol.

57. K náhrade trov konania správny súd uvádza, že žalobca nebol v konaní úspešný, preto nemá nárok na náhradu trov konania v zmysle § 167 ods. 1 SSP a contr. Žalovaný síce v konaní úspešný bol, avšak súd nezistil výnimočnosť situácie, pre ktorú by bolo možné spravodlivo požadovať od žalobcu zaplatiť žalovanému trovy konania v zmysle § 168 SSP. Ďalším účastníkom v zmysle § 169 SSP a contrario správny súd právo na náhradu trov nepriznal, pretože im nevznikli trovy v súvislosti s plnením povinností, ktoré by im explicitne správny súd uložil. Súd nevidel ani žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by im mohol náhradu trov konania priznať.

58. Senát správneho súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť (§ 438 ods. 1 SSP), ktorá má odkladný účinok (§ 446 ods. 2 písm. a/ SSP).

O kasačnej sťažnosti rozhoduje kasačný súd – Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (§ 438 ods. 2 SSP). Kasačnú sťažnosť je potrebné podať na Správnom súde v Bratislave (§ 444 ods. 1 SSP) v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia oprávnenému subjektu (§ 493 SSP).

Podľa § 445 ods. 1 a 2 SSP v kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Podľa § 449 ods. 1 a 2 SSP sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosti podľa odseku 1 neplatia, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d),

c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.